

Maria's boven in Berchem

Alex ELAUT stelt tocht samen langs beelden van Onze-Lieve-Vrouw

- ▶ Meer dan tachtig Mariabeelden sieren gevels, kerken en kapellen
- ▶ Aandacht voor opmerkelijke Maria's
- ▶ Bouwaanvraag voor het aanbrengen van religieuze beelden

Filip CEULEMANS

Maria neemt in de stad en het bisdom Antwerpen een bijzondere plaats in de volksdevotie in. In de maand mei besteden we elke week aandacht aan de verering van Onze-Lieve-Vrouw in het bisdom. We starten onze tocht in Berchem.

Vorig jaar kreeg de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Barmhartigheid in de Generaal Drubbelstraat aldaar een opknappbeurt. De Confrérie van Onze-Lieve-Vrouw van Turkeijen liet in 1892 de kapel optrekken als herinnering aan een cholera-epidemie die de stad enkele jaren eerder teisterde. Naar aanleiding van de restauratie stelde Alex Elaut een brochure samen waarin hij een wandeling uitstippelt langs verscheidene Maria's in Berchem.

„Berchem telt meer dan tachtig Mariabeelden aan gevels en in kerken en kapellen”, vertelt de stadsgids. „In de brochure beperken we ons echter niet tot beelden van Onze-Lieve-Vrouw. We belichten ook andere Maria's, zoals Maria Nottebom. Haar man richtte samen met zijn broer een firma op die zich toelagde op de koloniale handel. De familie was

Het beeld in de toren van het Mariagasthuis is voor de samensteller een van de hoogtepunten van de wandeling. © Alex Elaut

gekend om haar kunstmecenaat en Maria nam het op voor patiënten met een huidziekte. In 1899 startte ze het dermatologisch ziekenhuis in de Biartstraat, waar de gasthuiszusters de zieken verzorgden. Voorts komen onder meer schrijfster Marie-Elisabeth Belpaire en Maria-Anna van Berchem aan bod. Laatstgenoemde heeft een praalgraf op

het hoogkoor van de Sint-Willibrorduskerk.”

Met de wandeling wil Alex Elaut de Berchemnaar bewust maken van de aanwezigheid en het belang van de Mariabeelden. „Ik merk al te vaak dat nieuwe eigenaars meteen na de aankoop van een huis de gevelkapel weghalen. Hoewel de beelden niet beschermd zijn, is dat toch spij-

tig. Al was het maar omdat meerdere beelden van de hand zijn van Berchemse beeldhouwers zoals Alfons De Roeck, Alfons Strymans en Albert Poels.”

Naast het grote aantal Maria-beelden valt de verscheidenheid van stijlen en uitvoeringen op. „Dat is historisch gegroeid”, verklaart Alex Elaut. „Rijke families lieten voor hun gevels grote beelden maken, maar ook de minder goeode arbeidersbevolking wilde in de talrijke steegjes die Berchem rijk was Onze-Lieve-Vrouw aanroepen. Vaak gebeurde dat in een eenvoudig kapelletje met niet meer dan een gipsen beeld en een papieren bloemenversiering.”

Voor Alex Elaut is het Maria-beeld in de toren van het Mariagasthuis een van de hoogtepunten van de vier kilometer lange wandeling. „Het meer dan levensgrote beeld in natuursteen is van de hand van Alfons Strymans. Het is een sober en eenvoudig beeld met uitzonderlijk veel details. Een opmerkelijk beeld is te bekijken aan de Kardiinaal Mercierlei 13. In 1935 diende architect De Vooght een bouw-aanvraag in voor de Onze-Lieve-Vrouw met kind op een wereldbol. Sinds de jaren 1920 was immers een bouw-aanvraag vereist voor religieuze beelden aan gevels. Eveneens opmerkelijk is het negentiende-eeuwse beeld voor de hoektoren van de Heilig Hartbasiliek. Dat is een kopie van de immense Notre-Dame de la Garde die boven Marseille uittoert.”

De brochure kost 1 euro en is te verkrijgen in het Districtshuis van Berchem (Grote Steenweg 150).

Matinee

zondag 7 mei

Het Artiëstenfonds van de Sint-Carolus Borromeuskerk in Antwerpen (Hendrik Conscienceplein) organiseert op 7 mei om 14.30 uur een matineeconcert. Het Nada Trio – Renaud Crols op viool, Nicolas Mortelmans op sitar en darboeka en Leen Minten op tabla – maakt een reis door de wereldmuziek. Sitar, darboeka en tabla zijn oosterse muziekinstrumenten.

Tickets via 0477 62 37 94 of s.carolus@skynet.be.

Lourdes

14 tot 20 mei

De diocesane meibedevaart naar Lourdes vindt dit jaar plaats van 14 tot 20 mei. De bedevaart staat in het teken van het pastoraal thema van Lourdes voor dit jaar: *De Heer heeft grote dingen aan mij gedaan!* Momenteel zijn er uitsluitend nog plaatsen beschikbaar om met de hogesnelheidstrein vanuit het Noord-Franse Tourcoing naar Lourdes te sporen.

Informatie via 03 218 92 21 of info@dba-lourdes.org of www.dba-lourdes.org.

Burgerschap

woensdag 17 mei

Het Universitair Centrum Sint-Ignatius Antwerpen organiseert op 17 mei in de stadscampus in Antwerpen (Lange Sint-Annastraat 7) een studienamiddag over de rol van onderwijs in persoonsvorming en burgerschapsvorming. Een van de sprekers is Othman El Hammouchi, de leerling aan het Koninklijk Atheneum Antwerpen die vorig jaar laureaat was van de Belgische Filosofie Olympiade.

Inschrijven kan bij Marijke Celis via 03 265 49 60 of marijke.celis@ucsia.be.

Advertentie

Beademde olie

Pasen ligt alweer enkele weken achter ons. Op verscheidene plaatsen ontvingen jongeren ondertussen het vormsel, terwijl anderen met ongeduld wachten op die dag. Bisschop Johan Bonny maakte de bij het vormsel gebruikte olie op Witte Donderdag tijdens de chrisnaviering in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. Om dat ritueel van dichtbij mee te maken, nodigde hij alle aanwezige vormelingen uit voor het altaar te komen staan. Het inspireerde 'hoffotograaf' van de kathedraal Mark Walker tot deze foto, genomen van bij het orgel. De vele vormelingen kijken toe hoe de bisschop symbolisch de adem van de Heilige Geest over de olie blaast. Aan beide kanten van het altaar staat een honderdtal priesters uit het bisdom die net voordien hun priester-geloften hernieuwden. (FC)

© Mark Walker

TAPIJTEN

TAPIJTEN IN ALLE MATEN

40/60-60/90-60/120-70/140-70/200-70/250-70/300-90/160-100/150-120/180-140/200-170/240-200/200-200/250-200/300-250/300-250/350-300/400-ø150-ø200-ø250 ook maatwerk

wooninrichting
HOMELAND
europese en oosterse tapijten

HOOGSTRAAT 35
ANTWERPEN
tel. 03 232 65 14
www.homeland.be

1^e en 3^e zondag v/d maand
OPEN : 14.00 - 17.00 uur

